

ЗВ'ЯЗОК САМОСТАВЛЕННЯ З ФАЗАМИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПРАЦІВНИКІВ ПРОДЮСЕРЬСЬКОГО ЦЕНТРУ

Актуальність теоретичного та емпіричного дослідження пов'язана з розглядом емоційного вигорання як соціальної проблеми. Емоційне вигорання чинить на особистість потужний негативний ефект, що впливає на її професійну діяльність та особливості її поведінки у професійному середовищі. Найбільш виразно його наслідки відчуваються в професіях «людина – людина». Спочатку синдром емоційного вигорання вивчався на представниках медичних та педагогічних професій, та з часом його почали виявляти у поліцейських, психологів, юристів, тюремного персоналу та навіть у студентів.

Згідно з концепцією К. Маслач, в структурі професійного вигорання виокремлюють 3 компоненти: по-перше, це емоційне виснаження, що проявляється в емоційній спустошеності, втомі, небажанні співчувати та співпереживати клієнтам чи пацієнтам, намаганні відсторонитися від їхніх проблем та емоцій; по-друге, це деперсоналізація або цинічне ставлення до роботи та клієнтів, що може проявлятися в насмішках, презирстві, байдужості, формальності спілкування; по-третє, це редукція професійних досягнень, що проявляється в знеціненні професіоналом результатів своєї роботи, впевненості у власній некомпетентності та небажанні продовжувати займатися цим видом роботи.

Наступна складова, що важлива для нашого дослідження – це самоставлення. Самоставлення – це установка особистості по відношенню до самої себе. В структурі самоставлення виокремлюють наступні компоненти: самовпевненість, самозвинувачення, самоповага, аутосимпатія, самоінтерес, що утворюють емоційний простір, в якому розгортаються установки особистості щодо самої себе. На формування самоставлення впливає, перш за все, батьківське виховання та ставлення значимих інших людей. Саме самоставлення особистості може сприяти або заповігати емоційному вигоранню.

У нашому дослідженні брали участь 41 співробітник продюсерського центру, віком від 25 до 38 років. Нами було запропоновано такі психодіагностичні методики, як: методика діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойко, опитувальник «Професійне (емоційне) вигорання» К. Маслач, С. Джексон, тест-опитувальник самоставлення В. В. Століна, С. Р. Пантілеєва, методика дослідження рівня самооцінки Т. Дембо, С. Рубінштейн.

Встановлено за методикою діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойко, що у 39% працівників емоційне вигорання не сформоване, в процесі формування – у 44 % осіб, сформоване – у 17 % осіб. Ці дані свідчать про необхідність своєчасного втручання та надання психологічної допомоги категорії працівників, які цього потребують.

Нами було застосовано методи математичної статистики програми SPSS, завдяки

чому було встановлено кореляційні зв'язки. Аналіз кореляційних зв'язків емоційного вигорання за методикою діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойко та показників самооцінки за методикою Т. Дембо, С. Рубінштейн показав загальну тенденцію: зі збільшенням рівня вигорання у людини знижується рівень самооцінки. Причому, виражений загальний показник емоційного вигорання знижує самооцінку та впевненість в собі у працівників продюсерського центру.

Отже, розвиток емоційного вигорання у працівників продюсерського центру негативно впливає на їхнє ставлення до себе, на оцінку власних можливостей. Особливо страждає загальне самоставлення, знижується самоповага, людина починає очікувати негативне ставлення з боку інших, падає самооцінка власних професійних вмінь та авторитету у колег. Отримані дані вказують на необхідність застосовувати не лише профілактичні заходи та психологічну допомогу, що будуть спрямовані на подолання емоційного вигорання співробітників продюсерських центрів і на психокорекцію самоставлення. Результати нашого теоретичного та емпіричного дослідження можуть бути цікавими для практичних психологів.

*Науковий керівник: Лич О. М.,
канд. психол. наук, доцент*